

N:o 96.

Af herr **E. W. Wretlind**, om beviljande af ett extra anslag å 25,000 kronor för nykterhetens befrämjande.

Vid sistlidne riksdag väckte jag en motion (n:o 167) om ett extra anslag af 100,000 kronor för ordnandet af offentliga eller understödjandet af enskilda asyler för drinkares återupprättelse till normal kropps- och själsbeskaffenhet.

Detta förslag vann af statsutskottet ett ganska välvilligt emottagande, ehuru utskottet icke ansåg sig kunna tillstyrka Riksdagen att anslå mer än 25,000 kronor för ändamålet på extra stat för 1889 (se statsutskottets utlåtande n:o 9, sid. 87).

Emellertid hade herr vice talmannen motionerat om ett anslag å 20,000 kronor för att, på sätt Kongl. Maj:t pröfvade lämpligast, användas till nykterhetens befrämjande inom landet.

Riksdagen, eller rättare Andra Kammaren, ansåg sig icke böra binda händerna på Kongl. Maj:t rörande användandet af ett anslag till nykterhetens främjande, hvarför Riksdagen slutligen — efter sammanjemkning mellan Första och Andra Kammarens beslut — beviljade 25,000 kronor på extra stat för 1890 att ställas till Kongl. Maj:ts förfogande för att, på sätt Kongl. Maj:t pröfvar lämpligast, användas till nykterhetens befrämjande.

Jag fasthåller fortfarande vid den meningen, att asyler för drinkares upprättelse är en särdeles trängande fråga för vårt land. Man kan blott

förundra sig öfver, att dylika icke för länge sedan på statens bekostnad kommit till stånd, då sådana anstalter måste räknas till sjukvårdsanstalter, det vill säga till sådana, hvilka tjena till fattigdomseländets förekommande.

Klart är emellertid, att ingen privat person vågar anordna en dylik anstalt, afsedd äfven för *fattiga* drinkare — och 99 af 100 bland förfallna drinkare hos oss äro fattiga — ifall han icke kan räkna på ett större statsunderstöd på en gång eller på ett mindre, som fortfarande utgår årligen.

Då statsutskottet 1889 i sitt utlåtande (n:o 9, mom. 90) säger, att utredning angående »kostnaderna för dylika asyler icke af motionären (mig) lemnats», vill jag påpeka, att, om man tänker endast på statens *understöd* för en eller flera dylika anstalter, är en kalkyl lätt gjord. Ingen privat anstalt kan mottaga drinkare till behandling för lägre afgift än kronor 2: 50 om dagen, då dermed skall betäckas kostnaden för rum, mat, bevakning, medicin, arbetsverkstäder och läkarevård. Med denna afgift uppgår för 50 personer årskostnaden till 45,000 kronor. Säkerligen skulle dock många gånger 50 drinkare vilja begagna sig af en dylik anstalt med fri vård, i hopp att der blifva botade, ty de allra flesta, om icke alla drinkare vilja gerna varda qvitt sin fångenskap under lidelsen.

Häraf framgår tydligen, huru obetydlig och otillräcklig en summa af 25,000 kronor årligen är, ifall det är fråga om att i väl ordnade asyler upprätta drinkare. Och detta sätt är det enda, som härutinnan kan gifva ett *varaktigt* godt resultat. Från utländska anstalter äro 35 procent af de behandlade uppförda såsom varaktigt botade, hvilken låga procent dock troligen skulle höjas, ifall patienterna tillräckligt länge qvarstannade i anstalterna. Men i utlandets vanligen mycket dyra privata anstalter stanna de flesta troligen en jämförelsevis kort tid.

Ehuru jag sålunda helst skulle vilja föreslå, att det extra anslag på 25,000 kronor för 1890, som förliden Riksdag beviljade, finge 1891 utgå endast såsom understöd för drinkareasyler, skall jag dock — i tro på att Kongl. Maj:t bäst pröfvar för handen varande behof — ansluta mig till förliden Riksdags beslut och föreslå, för att underlätta sakens framgång,

att Riksdagen må bevilja 25,000 kronor på extra stat för 1891 att ställas till Kongl. Maj:ts forfogande för att, på sätt Kongl. Maj:t pröfvar lämpligast, användas till nykterhetssakens befrämjande.

Stockholm den 25 januari 1890.

E. W. Wretlingd.